

КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО. КРИМІНОЛОГІЯ

УДК 343.8

DOI 10.32782/2523-4269-2022-82-1-1-49-54

Пилипенко Дмитро Олексійович,кандидат юридичних наук, доцент,
декан факультету № 2*(Криворізький навчально-науковий інститут**Донецького державного університету внутрішніх справ, м. Кривий Ріг)*ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-1299-6178>

КОНФІДЕНЦІЙНІСТЬ ЯК ПРИНЦИП КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧОГО ПРАВА

Статтю присвячено визначенню принципу конфіденційності у кримінально-виконавчому праві України. Наголошено на необхідності сприйняття цього принципу як невід'ємного складника системи кримінально-виконавчих засад. Указано, що в сучасних правових умовах цей принцип безпосередньо пов'язаний із таким явищем, як особиста інформація у контексті сприйняття її як предмету сучасних правовідносин. Зазначено, що цей принцип доцільно сприймати крізь призму його загальних аспектів: приватність, невтручання, доступність, захист, які згруповано у дві групи. Перша група відображає ідентифікацію інформації у контексті її суб'єктної належності до окремої фізичної особи. Друга група утворює правовий режим визначення, регламентації конфіденційної інформації в межах сучасних правовідносин.

Ключові слова: конфіденційність, аспект приватності, аспект невтручання, аспект доступності, аспект захисту, групова систематизація.

Постановка проблеми. Удосконалення внутрішньодержавної правової сфери нашої держави здійснюється з урахуванням визначення її фундаментальних елементів. Першочергово до таких елементів належать принципи, що являють собою основу для визначення й урегулювання правовідносин як у всій правовій сфері держави, так і в конкретній галузі права. Серед принципів, які мають визначальний вплив для визначення й урегулювання правовідносин, є загальноправові засади. Особливої уваги серед загальноправових принципів заслуговує засада конфіденційності, адже цей принцип фактично являє собою захищеність та забезпеченість сфери особистісної інформаційної автономії.

Дотепер питання визначення принципу конфіденційності та його впливу на регулювання галузевих правовідносин не знайшло широкого розповсюдження в наукових роботах вітчизняних науковців. Неоднозначною із цього приводу є й позиція законодавця, що відображається у визначенні вказаного принципу в межах чинних законодавчих актів, урахуовуючи чинний Кримінально-виконавчий кодекс.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання, пов'язані з визначенням принципу конфіденційності, досліджувалися такими науковцями, як Г.О. Блінова, Ж.В. Васильєва-Шаламова, А.Г. Дідук, В.В. Іваницька, С.О. Іваницький, Н.А. Мазаракі, О.В. Негодченко, В.О. Скрипченко та ін. Наукові доробки вказаних науковців здебільшого відображають загальноправові

аспекти реалізації принципу конфіденційності. При цьому галузеве визначення вказаної засади, урахуовуючи галузь кримінально-виконавчого права, здебільшого залишається поза увагою дослідників.

Метою статті є визначення конфіденційності як принципу кримінально-виконавчого права України. Зазначене здійснюється з метою вироблення зваженої та консолідованої теоретичної позиції щодо сприйняття принципу конфіденційності як невід'ємного складника вітчизняної кримінально-виконавчої дійсності з подальшою належною його юридичною регламентацією.

Виклад основного матеріалу. Визначаючи конфіденційність правовим принципом, першочергово слід зазначити, що буквально визначення цієї засади в сучасних правових реаліях нашої держави зустрічається в декількох законах України, про які йтиметься нижче. Однак попри це змістовний складник аспектів, які фактично утворюють собою цей принцип, міститься не лише в Основному Законі нашої держави, а у тому числі й у галузевих кодифікованих законах, що охоплюють практично всі сфери регулювання суспільних правовідносин у нашій країні.

Перш ніж розглянути конфіденційність як правову засаду, необхідно проаналізувати етимологію терміна «конфіденційність». Так, конфіденційність чи конфіденційний – це те, що не підлягає розголосу; довірчий, таємний. Конфіденційність як властивість інформації визначається як відомості, які знаходяться у володінні,

користуванні чи розпорядженні окремих фізичних чи юридичних осіб [1, с. 570]. Термін «конфіденційність» (конфіденціальність) походить із латинського визначення *confido* – твердо надіюсь, покладаюсь. Цей термін також зустрічається у мовах сучасних європейських держав. Так, наприклад, у польській мові зустрічаються слова *konfidencjonalny*, *konfidencja*. У словацькій мові – *konfidencia*, у чеській – *confidence*, у болгарській – *конфиденция*. У всіх мовах указаний термін містить майже ідентичний смисловий зміст та визначається як «довіра», «довірчий», «довірче повідомлення», «довірча розмова» тощо [2, с. 559].

Як уже зазначалося, принцип конфіденційності, перш за все, закріплено у змісті Основного Закону нашої держави. Так, у ст. 31, 32 Конституції визначено ключові аспекти (елементи) цієї засади, які, своєю чергою, не лише відбивають сутність цього правового принципу, а й тим самим окреслюють вектори його сприйняття, тлумачення, а рівно і відображення нормами галузевого законодавства. Слід зазначити, що в сучасних правових умовах цей принцип безпосередньо пов'язаний із таким явищем, як особиста інформація у контексті сприйняття її як предмету сучасних правовідносин, а також визначення правового режиму її регламентації й регулювання. Отже, стосовно вищезгаданих конституційних аспектів конфіденційності слід зазначити, що до них належать, по-перше, «аспект приватності» інформації, який фактично набуває рис особистої таємниці в умовах сучасних правовідносин різних категорій. По-друге, «аспект невтручання», який визначає недоторканність приватної інформації та адресується до третіх осіб, утворюючи для них так званий «правовий бар'єр» від будь-якого їх тиску, впливу, неправомірного (без згоди чи погодження) набуття ними такої приватної інформації тощо. По-третє, «аспект доступності», тобто фактична можливість будь-якої особи отримати особисту інформацію про себе від органів влади, юридичних осіб тощо. По-четверте, «аспект захисту», який передбачає правові механізми охорони, відстоювання та відновлення порушених прав, що визначені засадою конфіденційності. Наведені конституційні аспекти умовно можна поділити на дві групи. До першої належить аспект приватності, який фактично є ідентифікатором інформації у контексті її суб'єктної належності до окремої фізичної особи. До другої групи, своєю чергою, належать аспекти невтручання, доступності та захисту. Ці елементи утворюють правовий режим визначення, регламентації конфіденційної інформації в межах сучасних правовідносин. Ця група аспектів є основою для подальшого формування правового базису використання й захисту конфіденційної інформації. Н.А. Мазаракі стосовно цього наголошує, що правові норми захищають адвокатську, лікарську таємницю, таємницю сповіді для того, щоб люди могли довіритися, розкрити важливу інформацію з метою отримання професійної поради, не боючись, що повідомлені ними факти будуть розголошені чи використані проти них у суді [3, с. 31].

Необхідно зазначити, що окреслені конституційні елементи конфіденційності, з урахуванням їх групової специфікації, відображені у визначенні інформації в ЗУ «Про інформацію». Так, у ст. 21 цього Закону наводиться визначення інформації з обмеженим доступом, до якої у тому числі належить і конфіденційна інформація. Конфіденційною, згідно із цим Законом, вважається інформація про фізичну особу, інформація, доступ до якої обмежено фізичною або юридичною особою, ок-

рім суб'єктів владних повноважень, а також інформація, визнана такою на підставі закону. Конфіденційна інформація може поширюватися за бажанням (згодою) відповідної особи у визначеному нею порядку відповідно до передбачених нею умов, якщо інше не встановлено законом [4]. Аналогічне за змістом визначення конфіденційної інформації міститься в ЗУ «Про доступ до публічної інформації». Відповідно до ст. 7 цього Закону, конфіденційна інформація – це інформація, доступ до якої обмежено фізичною або юридичною особою, окрім суб'єктів владних повноважень, та яка може поширюватися у визначеному ними порядку за їхнім бажанням відповідно до передбачених ними умов [5]. Окрім законодавчого тлумачення, визначення конфіденційної інформації також здійснюється і вітчизняними науковцями. Так, А.Г. Дідук зазначає, що конфіденційна інформація характеризується незагальновідомістю та нелегкодоступністю, комерційною цінністю або значущістю та ін. і, як наслідок, необхідністю зберігатися в секреті. Відповідно, особа, яка законно контролює таку інформацію, може надати до неї доступ або обмежити доступ третій особі. Із цими та іншими притаманними їй ознаками закон і пов'язує певні правові наслідки [6, с. 144].

Повертаючись до розгляду вищевказаних аспектів засади конфіденційності, слід зазначити, що вони також знаходять відображення в межах чинних вітчизняних кодифікованих законодавчих актах та профільних законах. Так, чинний КПК відображає окремі вищезгадані конституційні аспекти засади конфіденційності у ст. 14 «Таємниця спілкування» та ст. 15 «Невтручання у приватне життя». У цьому разі вказані процесуальні норми відображають аспекти приватності та невтручання принципу конфіденційності. Ці елементи вказаного принципу знаходять подальшу фіксацію в КПК у вигляді встановлення певних обмежень і заборон для посадових осіб, які здійснюють кримінальне провадження у напрямі отримання процесуально важливої інформації від учасників кримінального провадження, які користуються так званім «професійним імунітетом». Указане положення закріплено в ст. 65 КПК та стосується обмежень у допиті таких суб'єктів, як адвокат, нотаріус, журналіст, священнослужитель та ін. Також слід зазначити, що конфіденційність у контексті згаданих її елементів закріплено у процесуальному механізмі здійснення кримінального провадження у закритому судовому засіданні (ст. 27 КПК). У такому аспекті засада конфіденційності впливає на правову регламентацію іншого загального принципу, який є невід'ємним складником сучасного судового процесу – принципу гласності. За вказаного процесуального механізму здійснення закритого судового засідання реалізація принципу гласності примусово обмежується з метою нерозголошення у тому числі особистої інформації, яка є конфіденційною. Характеризуючи такий «прикладний перетин» двох вказаних загальних принципів, В. Скрипченко слушно зазначає, що кожен має право на ознайомлення в установленому законодавством порядку із судовими рішеннями, які набули законної сили, у будь-якій розглянутій у відкритому судовому засіданні справі. Це право може бути обмежено відповідно до закону в інтересах нерозголошення конфіденційної інформації про особу, державної чи комерційної таємниці, що охороняється законом [7, с. 124].

КПК є неєдиним кодифікованим нормативно-правовим актом, норми якого регламентують реалізацію принципу конфіденційності в межах процесуальних правовідносин. Ця засада також є актуальною і для

сфери адміністративного процесуального права. Так у ч. 8–12 ст. 10 КАСУ «Гласність судового процесу» зазначається, що розгляд справи у закритому судовому засіданні проводиться у разі, коли відкритий судовий розгляд може мати наслідком розголошення таємної чи іншої інформації, що охороняється законом, необхідності захисту особистого та сімейного життя людини, а також в інших випадках, визначених законом [8]. Також у главі 4 «Врегулювання спору за участі судді» розділу II «Позовне провадження» зазначається, що інформація, отримана будь-якою зі сторін, а також суддею під час проведення врегулювання спору, є конфіденційною. Під час проведення врегулювання спору за участю судді протокол наради не ведеться та не здійснюється фіксування технічними засобами. За необхідності до участі в нарадах залучається перекладач. Перекладач попереджається про конфіденційний характер інформації, отриманої під час проведення врегулювання спору за участю судді. Під час врегулювання спору за участю судді забороняється використовувати портативні аудіотехнічні пристрої, а також здійснювати фото- і кінозйомку, відео- та звукозапис [8].

Додатково необхідно зазначити, що окремо від нормативно-правових актів, що регулюють сферу публічно-правових відносин, принцип конфіденційності повною мірою є актуальним і для нормативних документів сфери приватного права. Так, наприклад, конфіденційність є рівною мірою актуальною і для вищезгаданого правового механізму врегулювання спору за участю судді, але в контексті відображення його у змісті ЦПК (ст. 203) та ГПК (ст. 188). Також засада конфіденційності є невід’ємним складником інших профільних законодавчих актів, таких як ЗУ «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» (ст. 4), ЗУ «Про медіацію» (ст. 4), де цей принцип безпосередньо визначений як один із тих, які покладено в основу правовідносин, урегульованих указаними законами України.

Ураховуючи перераховану низку нормативно-правових актів у різних сферах галузевих правовідносин із відображенням в їхньому змісті принципу конфіденційності, слід наголосити, що ця засада повною мірою є актуальною і для сфери кримінально-виконавчого права. Так, одним із ключових положень правового статусу засудженого є можливість користуватися правовою допомогою відповідного фахового спеціаліста. Згідно з ч. 2 ст. 8 КВК, засудженому гарантується право на правову допомогу, конфіденційні юридичні консультації (побачення) із захисником (захисниками) у кримінальному провадженні, адвокатом (адвокатами) тощо [9]. Доцільно зазначити, що можливість отримання засудженими подібних конфіденційних консультацій рівною мірою стосується всіх осіб, які відбувають покарання незалежно від його виду (ст. ст. 51, 59, 73, 143, 151 КВК). Згідно з ч. 2 ст. 8 КВК, право засудженого на конфіденційне побачення з фахівцем у галузі права симетрично породжує обов’язок для адміністрації установи виконання покарань щодо створення необхідних умов для проведення вказаного конфіденційного побачення. Отже, за вказаних умов у межах кримінально-виконавчого права відбувається фактична реалізація конфіденційності за аспектами приватності, невтручання та захисту вказаної правової засади.

Конфіденційність кримінально-виконавчого права також полягає в окремих елементах реалізації засудженим до позбавлення волі права на листування. Згідно з ч. 4 ст. 113 КВК, кореспонденція, яку засуджені адресують Уповноваженому ВРУ з прав людини, ЄСПЛ,

Міжнародному кримінальному суду, а також іншим відповідним органам міжнародних організацій, членом або учасником яких є Україна, уповноваженим особам таких міжнародних організацій, до суду та прокуророві, перегляду не підлягає і надсилається за адресою протягом доби з часу її подачі. Кореспонденція, яку засуджені одержують від зазначених органів та осіб, перегляду не підлягає [9]. Також вказане повною мірою стосується й листування із захисником. Варто вказати, що за своїм змістом інформація, яка міститься в таких листах, цілком відповідає саме категорії конфіденційної інформації, ураховуючи її тлумачення законодавцем у розділі II ЗУ «Про доступ до публічної інформації».

Принцип конфіденційності, як убачається, знаходить своє відображення у правовій регламентації й процедурності здійснення в установах виконання покарань душпастирської опіки засуджених. Цей різновид діяльності представників релігійної сфери нашої держави визначено у ст. 128¹ КВК. У межах досліджуваного питання доцільно зупинитися на окремій частині вказаної норми КВК, у якій саме відображено прикладний аспект реалізації засади конфіденційності в межах кримінально-виконавчого права, це ч. 8 вказаної статті. Для детального аналізу ти вироблення коректних умовиводів слід навести повний зміст вказаної норми. Отже, відповідно до ч. 8 ст. 128¹ КВК:

Таємниця сповіді є недоторканою і охороняється законом.

Забороняється оприлюднювати, фіксувати технічними засобами та відтворювати будь-яку інформацію, отриману зі сповіді.

Відомості, отримані зі сповіді, не можуть бути предметом досудового розслідування, досудового слідства чи кримінального провадження, використовуватися як доказ.

Ніхто в жодному разі не може допитувати священнослужителя, перекладача чи іншу особу з питань, пов’язаних із конфіденційністю сповіді [9].

Першочергово слід наголосити, що ця кримінально-виконавча норма є яскравим прикладом актуальності принципу конфіденційності для сучасного кримінально-виконавчого права нашої держави. Інформаційний зміст сповіді цілком відповідає сутності конфіденційної інформації. Ураховуючи цю беззаперечну істину, а також аспекти приватності, невтручання та захисту засади конфіденційності, законодавець у вказаній нормі КВК визначив відповідний кримінально-виконавчий механізм реалізації конфіденційності під час сповіді засуджених. У такому сенсі крок законодавця до створення додаткового механізму охорони особистих прав засуджених у кримінально-виконавчому праві заслуговує на схвальну оцінку. Однак запропонована законодавцем правова конструкція ч. 8 ст. 128¹ КВК потребує відповідного корегування, оскільки в окремих своїх елементах не є досконалою.

Отже, згадана частина статті розпочинається з речення: «Таємниця сповіді є недоторканою і охороняється законом». При цьому закінчується вказана ч. 8 ст. 128¹ КВК реченням: «Ніхто в жодному разі не може допитувати священнослужителя, перекладача чи іншу особу з питань, пов’язаних із конфіденційністю сповіді». Таким чином, у межах однієї частини статті КВК законодавець використовує дві «властивості» сповіді: її «таємницю» та «конфіденційність». Слід зазначити, що у чинному вітчизняному законодавстві та серед науковців використовується визначення сповіді саме з урахуванням саме її таємниці як ключової властивості. Так,

наприклад, у ч. 8 ст. 224 КПК йдеться саме про таємницю сповіді [10]. О.В. Негодченко та Г.О. Блінова також дотримуються зазначеної позиції та під таємницею сповіді розуміють охоронювані законодавством України таємні відомості, що були передані священнослужителям віруючими під час сповіді, за незаконне отримання, розголошення чи використання яких настає юридична відповідальність [11, с. 106]. Словосполучення «конфіденційність сповіді» у межах сучасних правових реалій фактично зустрічається лише у змісті ч. 8 ст. 128¹ КВК.

Отже, у межах вказаної кримінально-виконавчої норми законодавець фактично використовує два визначення: «таємниця сповіді» та «конфіденційність сповіді». Однозначно визначити, чи вживає законодавець ці два визначення як синонімічні, неможливо, адже будь-які роз'яснення чи тлумачення в межах КВК із цього приводу відсутні. Убачається, що законодавцем під час текстового формулювання ч. 8 ст. 128¹ КВК була допущена неточність та поруч із визначенням «таємниця сповіді» використано словосполучення «конфіденційність сповіді». Із метою однозначного та коректного сприйняття змісту ч. 8 ст. 128¹ КВК доцільно формулювання «конфіденційність сповіді» замінити на «таємниця сповіді».

У межах досліджуваного питання дозволимо собі також зупинитися на інших формулюваннях юридичної конструкції ч. 8 ст. 128¹ КВК. Так, у вказаній нормі, зокрема, зазначено: «Відомості, отримані зі сповіді, не можуть бути предметом досудового розслідування, досудового слідства чи кримінального провадження, використовуватися як доказ». Слід зазначити, що за вказаних умов законодавець у межах кримінально-виконавчого закону дозволив собі формулювання категорій, які є невід'ємним складником іншої процесуальної галузі права – кримінальної процесуальної, тим самим допустивши суттєву некоректність вказаного формулювання. Із погляду юридичної техніки наведений текст є доволі неоднозначним за своїм змістом. Так, відповідно до ст. 3 КПК, досудове розслідування є відповідною стадією кримінального провадження (п. 5 ч. 1 ст. 3 КПК), своєю чергою, досудове слідство не є стадією провадження, а є лише однією з двох форм досудового розслідування (п. 6 ч. 1 ст. 3 КПК); кримінальне провадження, своєю чергою, не визначається ні як стадія, ні як форма, це словосполучення визначається та сприймається як загальне, яке за своє сутністю охоплює собою як досудове розслідування, так і судове провадження (п. 10 ч. 1 ст. 3 КПК). Отже, одночасне використання у чинній редакції ч. 8 ст. 128¹ КВК визначень «досудове розслідування», «досудове слідство» та «кримінальне провадження», які перераховані через кому як відокремлені (самостійні) стадії (етапи) провадження, не відповідає сутності їх визначення й сприйняття в межах КПК. За цих умов, урахуваючи смисловий складник чинної редакції ч. 8 ст. 128¹ КВК, є доцільним використання лише одного визначення «кримінальне провадження» для належного й змістовного відображення позиції законодавця у цій нормі закону.

Наостанок щодо корегування змісту ч. 8 ст. 128¹ КВК слід звернути увагу на таке формулювання: «Ніхто в жодному разі не може допитувати священнослужителя, перекладача чи іншу особу з питань, пов'язаних із конфіденційністю сповіді» [9]. З особистої, авторської точки зору, сприйняття цього текстового уривку частини статті текст норми «Ніхто в жодному разі не може...» важко взагалі сприйняти як професійний, юридичний! Такий текст більш тяжіє саме до форму-

лювань, що використовується у публіцистичних текстах. Тому за цих умов вказаний текстуальний уривок зі змісту ч. 8 ст. 128¹ КВК потребує корегування. При цьому, оскільки в конструкції вказаної кримінально-виконавчої норми згадується про таку процесуальну дію, як допит, який знов-таки визначено нормами КПК, то логічно було б запозичити вже зафіксовану та стала текстуальну конструкцію щодо процесуального обмеження здійснення допиту окремої категорії учасників кримінального провадження, яка міститься у ст. 65 КПК.

Таким чином, урахуваючи вищевикладене, доцільно змінити чинний текст ч. 8 ст. 128¹ КВК та викласти його у такій редакції: «Таємниця сповіді є недоторканною і охороняється законом. Забороняється оприлюднювати, фіксувати технічними засобами та відтворювати будь-яку інформацію, отриману під час сповіді. Відомості, отримані під час сповіді, не можуть бути предметом здійснення кримінального провадження та використовуватися в ньому як доказ. Не можуть бути допитані як свідки священнослужитель, перекладач або інша особа про відомості, одержані ними під час сповіді за судженнями».

Продовжуючи розгляд питання щодо визначення застави конфіденційності в межах кримінально-виконавчого права, слід навести нормативно визначений приклад, за умов якого фактично реалізуються всі аспекти принципу конфіденційності, які наведені раніше. Так, Наказом Мініюсту від 08.06.2012 № 847/5 затверджено інструкцію про роботу відділів (груп, секторів, старших інспекторів) контролю за виконанням судових рішень установ виконання покарань та слідчих ізоляторів (далі – Інструкція). У рамках досліджуваного питання на увагу заслуговує розділ IV цієї Інструкції «Ведення особових справ засуджених (осіб, узятих під варту)». Згідно з п. 8 Інструкції, особисті документи засудженого (особи, взятої під варту) (паспорт, трудова книжка, свідоцтва про народження та шлюб, документи про освіту тощо) зберігаються в конверті, долученому до особової справи [12]. Такі особисті документи засуджених містять інформацію, яка відповідно до чинного законодавства належить до категорії конфіденційної інформації. Вказані особисті документи зберігаються в особових справах засуджених. До речі, відповідно до п. 10 розділу IV Інструкції, за загальним правилом особові справи засуджених (осіб, узятих під варту) зберігаються у приміщенні підрозділу в сейфах чи металевих шафах в алфавітному порядку [12]. Слід зазначити, що ці два положення Інструкції цілком засвідчують актуальність аспектів приватності, невтручання й захисту конфіденційної інформації, яка міститься в особистих документах засуджених. Окрім цього, згідно з п. 12 розділу IV Інструкції, посадова особа підрозділу установи виконання покарань (СІЗО) за клопотанням засудженого (особи, взятої під варту) ознайомлює з його (її) особовою справою. Ознайомлення засудженого (особи, взятої під варту) з особовою справою проводиться шляхом зачитування документів, що в ній знаходяться, вголос або самостійного прочитання у присутності працівника підрозділу, про що складається відповідний акт, який долучається до особової справи засудженого (особи, взятої під варту) [12]. Указане дослівне визначення окремого положення інструкції цілком підтверджує актуальність аспекту доступності принципу конфіденційності в межах кримінально-виконавчого права. Згадані особисті документи зберігаються в особових справах засуджених до моменту їх звільнення. Згідно з п. 11 розділу V цієї Інструкції, саме під час здійснен-

ня процедури звільнення засуджені отримують указані особисті документи, розписуються на внутрішньому боці другого аркуша обкладинки особової справи з обов'язковим особистим записом про те, що вона не має (має) претензій (претензії) до адміністрації установи (СІЗО) [12]. Знов-таки, вказане положення засвідчує той факт, що посадові особи, визначені у п. 1 розділу І цієї Інструкції, зберігають особисті документи засуджених до моменту їх звільнення, тим самим указані посадові особи забезпечують реалізацію аспекту захисту засади конфіденційності в межах кримінально-виконавчих правовідносин.

Висновки. Підсумовуючи вищенаведене, слід зазначити, що принцип конфіденційності є загально-

правовою засадою. Цей принцип попри «поодинокість» його буквально відображення в окремих нормативно-правових актах є актуальним для всієї правової сфери нашої держави. Ураховуючи його багатогранні конституційні (загальні) аспекти, цей принцип рівною мірою є актуальним для галузей як приватного, так і публічного права. У цьому контексті галузь кримінально-виконавчого права не є винятком. Ураховуючи положення чинного КВК та інших нормативно-правових актів зазначеної галузі права, принцип конфіденційності є невід'ємним складником доволі широкого спектру правовідносин, які визначені й регламентовані нормами зазначених нормативно-правових актів.

Список використаних джерел

1. Бусел В.Т. Великий тлумачний словник сучасної української мови. Київ : Перун, 2005. 1728 с.
2. Мельничук О.С. Етимологічний словник української мови. Київ : Наукова думка, 1985. Т. 2. 573 с.
3. Мазаракі Н.А. Зміст принципу конфіденційності медіації. *Прикарпатський юридичний вісник*. 2017. Вип. 6(21). Т. 1. С. 30–33.
4. Закон України «Про інформацію» від 02.10.1992 № 2657-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text>
4. Закон України «Про доступ до публічної інформації» від 13.01.2011 № 2939-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17#Text>
5. Дідук А.Г. Правовий режим інформації, конфіденційної інформації (комерційної таємниці та ноу-хау): проблеми. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Право»*. 2013. Вип. 22. Ч. І. Т. 2. С. 142–145.
6. Скрипченко В. Гласність та відкритість судового процесу в системі принципів адміністративного судочинства. *Актуальні проблеми правознавства*. 2019. № 4(20). С. 121–125.
7. Кодекс адміністративного судочинства України від 06.07.2005 № 2747-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15#Text>
8. Кримінально-виконавчий кодекс України від 11.07.2003 № 1129-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1129-15#Text>
9. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13.04.2012 № 4651-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>
10. Негодченко О.В., Блінов Г.О. Сучасні реалії правового забезпечення таємниці сповіді. *Право і суспільство*. 2015. № 6. С. 102–108.
11. Про затвердження Інструкції про роботу відділів (груп, секторів, старших інспекторів) контролю за виконанням судових рішень установ виконання покарань та слідчих ізоляторів : Наказ Міністерства юстиції України від 08.06.2012 № 847/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0957-12#Text>

References

1. Busel V.T. (2005). Velykyi tлумachnyi slovnyk suchasnoi ukrainskoi movy [A large explanatory dictionary of the modern Ukrainian language]. Kyiv : VTF «Perun» [in Ukrainian].
2. Melnychuk O.S. (1985). Etymolohichnyi slovnyk ukrainskoi movy [Etymological dictionary of the Ukrainian language]. T. 2. Kyiv : Naukova dumka [in Ukrainian].
3. Mazaraki N.A. (2017). Zmist pryntsyphu konfidentsiynosti mediatsii [Content of the principle of confidentiality of mediation]. *Prykarpatskyi yurydychnyi visnyk*. Vypusk 6(21) tom 1. [in Ukrainian].
4. Zakon Ukrainy «Pro informatsiiu» [Law of Ukraine «About Information»] vid 02.10.1992 № 2657-XII. Retrived from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text> [in Ukrainian].
5. Zakon Ukrainy «Pro dostup do publichnoi informatsii» [Law of Ukraine «About access to public information»] vid 13.01.2011 № 2939-VI Retrived from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17#Text> [in Ukrainian].
6. Diduk A.H. (2013). Pravovyi rezhym informatsii, konfidentsiynoi informatsii (komertsiiynoi taiemnytsi ta nou-khau) : problemy [Legal regime of information, confidential information (commercial secrets and know-how): problems]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu. Serii Pravo*. Vypusk 22. Chastyna I. Tom 2. [in Ukrainian].
6. Skrypchenko V. (2019). Hlasnist ta vidkrytist sudovoho protsesu v systemi pryntsyypiv administratyvnoho sudochynstva [Publicity and openness of the judicial process in the system of principles of administrative proceedings]. *Aktualni problemy pravoznavstva*. № 4 (20). [in Ukrainian].
7. Kodeks administratyvnoho sudochynstva Ukrainy [Code of administrative procedure of Ukraine] vid 06.07.2005 № 2747-IV. Retrived from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15#Text> [in Ukrainian].
8. Kryminalno-vykonavchyi kodeks Ukrainy [Criminal and executive code of Ukraine] vid 11.07.2003 № 1129-IV. Retrived from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1129-15#Text> [in Ukrainian].
9. Kryminalnyi protsesualnyi kodeks Ukrainy [Criminal procedure code of Ukraine] vid 13.04.2012 № 4651-VI. Retrived from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text> [in Ukrainian].
10. Nehodchenko O.V., Blinov H.O. (2015). Suchasni realii pravovoho zabezpechennia taiemnytsi spovidi [Modern realities of legal protection of the secret of confession]. *Pravo i suspilstvo*. № 6. [in Ukrainian].

11. Pro zatverdzhennia Instruksii pro robotu viddiliv (hrup, sektoriv, starshykh inspektoriv) kontroliu za vykonanniam sudovykh rishen ustanov vykonannia pokaran ta slidchykh izoliatoriv [On the approval of the Instructions on the work of departments (groups, sectors, senior inspectors) monitoring the execution of court decisions in penal institutions and remand detention facilities]. Nakaz Ministerstva yustytzii Ukrainy vid 08.06.2012 № 847/5 Retrived from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0957-12#Text> [in Ukrainian].

Pylypenko Dmytro,

PhD in Law, Associate Professor,

Dean of the Faculty No. 2

(Kryvyi Rih Educational and Scientific Institute of the Donetsk State University of Internal Affairs, Kryvyi Rih)

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-1299-6178>

CONFIDENTIALITY AS A PRINCIPLE OF CRIMINAL AND EXECUTIVE LAW

The article is devoted to defining the principle of confidentiality in the criminal and executive law of Ukraine. This principle belongs to the category of general legal principles, which is equally relevant for both the sphere of public and private law. The article emphasizes the need to perceive this principle as an integral component of the system of criminal and executive institutions. It is indicated that in modern legal conditions this principle is directly related to such a phenomenon as personal information in the context of its perception as a subject of modern legal relations. It is noted that this principle should be perceived through the prism of its general aspects: privacy, non-interference, accessibility, protection, which are grouped into two groups. The first group reflects the identification of information in the context of its subject belonging to a separate natural person. The second group forms the legal regime of definition and regulation of confidential information within the limits of modern legal relations. It is noted that the given author's aspects actually form a complex model of perception of the principle of confidentiality within any field of law. It is indicated that within the framework of criminal executive law, the principle of confidentiality is first of all reflected in the legal regulation of legal relations between a lawyer and a person serving a sentence. In this context, this principle is reflected in the confidential meetings of these persons and correspondence between them. The principle of confidentiality is also reflected in the conditions of legal regulation of pastoral care in institutions of the execution of punishments. It is emphasized that the secret of confession is a phenomenon that is approved and regulated in criminal law and ensures the confidentiality of relations between the priest and the person serving the sentence. The principle of confidentiality is also reflected in the direct activities of employees of penal institutions. This is related to the formation, filling and management of personal files of convicts. It is noted that this type of professional activity of officials of the criminal enforcement system reflects all aspects of the principle of confidentiality without exception.

Key words: confidentiality, privacy aspect, non-interference aspect, availability aspect, protection aspect, group systematization.

Надіслано до редколегії 25.02.2023